

ABONAMENTUL:

Pe un an . . . 160 Lei

Pe jumătate
de an . . . 80 Lei

Exemplarul . . . 3 Lei

ROMÂNUL

ORGAN AL PARTIDULUI NAȚIONAL-ȚĂRĂNESC ARAD

 REDACȚIA
și
ADMINISTRAȚIA
ARAD
Strada Horia No. 2.
(Clubul Partidului
Național Țărănesc)

Frașilor!

Votași

pe lista partidului național-țărănesc.

Semnul roata

La Cameră

pe lista No. 3 semnul roata cu următorii
candidați:

Ștefan Ciceo Pop
Nicolae Adam, agricultor
Mihai Cosma, protopop
Aurel Birtolon, agricultor
Ioan Bogdan, agricultor
Ioan Draja, agricultor
Stefan Gregorovici
Axente Mornăilă, agricultor
Alexa Boțioc

La Senat

pe lista No. 3 semnul roata cu următorii
candidați:

Constantin Teodorescu prof.
Iuliu Groșorean
Emil Veliciu

La Consiliile Com.

pe lista cu semnul roata cu următorul
candidat:

Iosif Ianota, agricultor

**Trăiască Partidul legalității
și al dreptății
Trăiască d. Iuliu Maniu!**

Situația guvernului în Ardeal

Ziarul „Lupta” scrie:

Dacă aruncăm o privire mai generală asupra stării de spirit a Ardealului, în preajma alegerilor, constatăm un fapt neîndoielnic; masele electorale ardelenesti sunt contra guvernului.

La orașe, situația liberarilor e și a guvernului: ceva mai puțin disperată, pe alocuri, decât în județ.

D. Iorga are simpatia câtorva intelectuali, — cari, electoralicește, nu contează.

În schimb, d. Argetoianu are un sac fără fund cu trucuri electorale.

Intr'un cuvânt situația guvernului se sprijină pe voturile minoritarilor cu cari s'a cartelat, și pe mijloacele specifice argetoianiste.

Cauze și efecte.

Care sunt cauzele situației disperate a guvernului, în Ardeal?

În primul rând, după cum am arătat, e popularitatea unui om, a d-lui Maniu, care e departe de a se fi s'ins. În același timp, e oroarea de liberali și sistemele liberale, oroare adânc înrădăcinată în Ardeal.

Apoi, vine un șir nesfârșit de greșeli, pe care le a făcut guvernul, față de Ardeal. Sunt numeroase măsuri și trucuri făcute în vederea alegerilor care însă, în Ardeal, vor avea un efect contrar decât în celelalte provincii.

Să ne explicăm:

Insuși decretul-lege de abrogare a legii administrative, are în Ardeal efectul de a nemulțumi legalismul ardelenesc.

Alte cauze pentru care guvernul nu și-a putut consolida situația electorală în Ardeal, sunt: schimbarea mai multor prefecti în același județ, modificarea perpetuă a listelor, administrația antiguvernamentală; o încercare de învrăjpire a Bisericilor, care se întoarce acum împotriva guvernului; faptul că sătenii nu fac răspunzători de dezastrul agricol pe național-tărăniști, etc.

Să analizăm acum câteva din aceste cauze:

Firea și educația politică a săteanu lui ardelen (educație ce i au făcut o exclusiv fruntașii național-tărăniști), acceptă în mod firesc, și respinge ceea ce este „mână forte” — în felul procedurilor d-lui Argetoianu.

Aci, în Ardeal, efectul „pumnului” este contrar: pumnul nu stârnește nici o admirație, și îndepărtează spiritele de cel ce amenință cu pumnul.

Nu se găsesc prefecti destul de „tari”.

De altfel, această „forță” nu a început să se simtă în Ardeal de cât acum, campania electorală a guvernului începând foarte tardiv, din cauza schimbării prefectilor și candidaților de pe liste.

Nouii prefecti guvernamentali nu au putut organiza nimic — unii nici nu și-au putut face turneul „de instalare”, prin județul unde au fost numiți. Ei abia acum iau contact cu personalul lor administrativ, în care, numeroase simpatii sunt îndreptate spre național-tărăniști, unele fără a fi fățiș mărturisite, de teama de a nu și pierde postul. Confuzia este generală, în ce privește autoritatea noului guvern.

Au fost prefecti guvernamentali, cari au fost înlocuiți cu alții, după ce s'a văzut că primii nu au „aptitudini electorale”.

La Hunedoara, Cluj, Turda, Mureș, etc., s'au schimbat către 2 și chiar 3 prefecti guvernamentali. D. Argetoianu nu-și găsește oamenii cu „mână forte”, de cari are nevoie ca să evite dezastrul electoral ce amenință guvernul în Ardeal.

Halimaua cu listele.

Vine apoi halimaua cu listele.

Modul cum au fost concepute listele în Ardeal, a nemulțumit și pe liberali, și pe iorghiști, și pe cartelați.

Ele sunt pline de elemente din vechiul regat, riguros necunoscute pentru ardeleni. Pe fiecare listă, s'au perindat, pe rând, toți fruntașii liberali, iorghiști (eventual), minoritari și fripturiști ai județului respectiv, pentru a fi înlocuiți, după ce lista se modifică de 5-10 ori, cu elemente regătene, impuse în ultimul moment de d. Argetoianu.

Nu există solidaritate de listă, între candidați, nici efort convergent al propagandiștilor.

Propaganda guvernamentală se reduce la promisiuni de ordin agricol, în sensul că se vor încuraja asociațiile pentru procurarea de unelte eficiente, pentru modernizarea și intensificarea muncilor agricole, etc.

Pe chestia agricolă însă, propagandele-tip ale demagogiei electorale, nu prea prind în Ardeal. Aci, explicațiile date de național-tărăniști au pătruns mai adânc la sate, și sătenii nu mai fac o vină fostului guvern, din faptul că o criză mondială bântuie agricultura. Sătenii sunt ades luminați, chiar în astfel de chestiuni mai complicate pentru ei.

Învrăjpirea bisericească.

Un alt aspect important al luptei electorale din Ardeal este o încercare nefastă de învrăjpire a bisericii ortodoxe și a celei unite.

Guvernul, în speranța că va atrage de partea sa cercurile ortodoxe, a început să infățișeze biserica unită, ca o protejată a fostului regim național-tărănesc.

D. Iorga, la Cluj, a atacat biserica unită! Electoralicește, a face o asemenea manifestație în centrul Ardealului, e mare greșală.

Ceea ce poate să prindă în vechiul regat, unde ortodoxismul domină în mod covârșitor, — însinuarea că național-tărăniștii au protejat pe uniți în detrimentul ortodoxilor, — îndispune o mare și puternică parte din lumea cultă, ca și din cea sătească, din Ardeal, unde se știe că fostul guvern a căutat să țină cumpăna dreaptă și să evite învrăjbirile confesionale.

Pe de altă parte a dizolva consiliile comunale, în afară de prevederile legii, și a declara că guvernul nu face d'ctatură, — e un lucru ce nu poate amăgi pe ardeleni, care cunoaște adânc sensul noțiunii democrație.

Iată de ce, nici d. Iorga, nici ceilalți propagandiști mai mărunți, ce cutreeră Ardealul, nu pot convinge pe Ardeleni să le dea votul.

De această răceală electorală a ardelenilor, — nu față de savantul Iorga, ca om, ci față de sistemul argetoianist

Unde dai și unde crapă...

— Liberalii se pregătesc de guvernare. —

— Iorghiștii mergeu trași pe sioară. —

— Cât vor sta la guvern Iorghiștii? —

Alegerile vor trece cât mai curând și desigur că vor aduce grave deziluzii pentru iorghiști, cari speră să ia o majoritate zdrobitoare. Cu actuala lege electorală, cu călcări de legi, cu jandarmii și câți toți bătăușii electorali de prin mahalale ei vor lua majoritatea, dar numai relativ! Că ce înseamnă asta, o va simți în primul rând d. Iorga, cel ce amestecase acest „ghiveci național” ce va rămăne de pomină în analele țării. Incontestabil că nici odată, de când cu istoria acestei țări, n'au fost alegeri atât de șaraghioase. Să nu poți tu guvern să, întocmești o listă măcar, fără a te isbi cu capul de perete; apoi să accepti în grupul tău o serie de debutanți, aventurieri și cu foarte mică excepție toate lepădăturile partidelor azi în opoziție și în sfârșit să ai obrazul să te numești guvern de „uniune națională”, să faci mare, tărăboi în lungul și latul țării că vrei ce vrea țara! Ehei, dar dela voia și dorința oricărui aventurier până la voința țării, este o distanță de cer și pământ. Și acum vine capacul pe toate acestea: d. Iorga patronază toate ilegalitățile, el se pune în fruntea acestei lungi coloane de fripturiști și îi încurajează, acel domn Iorga pe care l-am fi vrut departe de luptele electorale. I-am dat d-lui Iorga totul ce i s'a convenit: onoare, cinste respect, dar nici odată n'am crezut că vre-odată și odată toate acestea să fie înăbușite de o durere profundă ce se resimte indeosabi în Ardeal. Și nu prea greșim dacă spunem că politica d-lui Iorga este o politică regionalistă, îndreptată împotriva Ardealului. Mai dureros este că în această luptă întrebuintează tocmai elemente ardelen — pe cele orbite de aureola apostolească a d-sale sau amețite de mirosul fripturii. Că desmeticirea nu va întârzia, și în curând, asta e mai mult ca sigur. Dar se va desmetici și d. Iorga! Alegerile de acum sunt prea actuale și prea ecu-

prins de spasmul momentului ca să vadă ceace se petrece după culise: liberalii vor să l debarce cât mai curând. Va fi o debarcare ce se va sfârși și nu numai rușinos dar și tragic. Liberalii evident își pregătesc terenul și acei cari o viață întreagă au ros ca șobolani totul ce a avut această țară, se apropie azi de locul de conducere ca vulpile, cu gânduri ascunse. D. Iorga increzut ca vede toate, totuși nu vede cum se strecoară pe listele sale de candidați toți liberalii, fie ca șefi de profesioniști fie ca reprezentanți ai diferitelor corporațiuni inexistente, — camuflați — azinți în umbra steagului d-lui Iorga ca mâine ești la lumină să-ți dea lovitură. Și va veni mai repede de cum o crede oricine. D. Iorga, ca oricare guvern, se gătește pentru patru ani, dar, — aici să subliniem, — în realizările pe cari le vrea, se va isbi în primul rând de liberali, cari sub impulsul speculațiunii bancare vor căuta să fie comteresați și de bună seamă că în paguba țării, apoi va veni politica economică după noile orientări, azi aventuroase, ale d-lui Argetoianu și iată conflict între el și d. Iorga și pe urmă o lovitură neașteptată venită din străinătate va pune repede capăt guvernării apostolului care crezuse că o guvernare poate începe cu concedierea unui portar dela Ministerul învățământului și cu interdicția fustelor de mătase și a rajului, interdicție ce s'a fost aplicată dascălițelor și bietelor funcționare.

Toate semnele de până acum nu arată spre bine ci din potrivă ne îngrijorează mai mult ca oricând. La masa electorală îmbetată cu vorbe dulci și cu câte toate minciuni că partidul național-tărănesc a furat pe dincoace și a jefuit pe dincolo, se va mira odată de marea incurcătură ce o va vedea și-și va spune singur: Io-te Doamne! unde dai și unde crapă.

† Traian Pinter.

În ziua de 20 Mai a. c. a fost dus spre veșnică odihnă tinărul notar din Măroda Traian Pinter, care abia în vrâsta de 31. după grele suferințe a trecut la cele eterne.

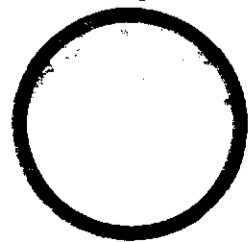
A fost un demn reprezentant al tinerei generațiuni de după războiu, modest și conștiincios în îndeplinirea îndatoririlor sale.

pe care-l patronază — își dă desigur seama și d. președinte al Consiliului.

De aci, accentuarea mijloacelor argetoianiste; se dă drumul în Ardeal haitelor de bătăuși liberali, funcționarii se înlocuesc, iar d. Argetoianu, după câte se spune, rezervă o surpriză ceva nou ca truc electoral, special inventat pentru Ardeal.

Deocamdată, bilete de circulație ce nu se eliberează; cenzură telefonică; salvarea unor bănci dela faliment, pe socoteala Statului, pentru a capta bunăvoința câtorva mii de deponenți, și alte mijloace din vechiul arsenal electoral al liberalilor... Mijloace pe care însă Ardealul nu le poate suferi.

Votați cu

roata!

D. Dr. Ștefan Cicio Pop în

Partidul Național-Tărănesc și țărăimea. Caraș. Insufletirea bănățenilor a rămas aceeași de acum câțiva ani. Primirea ce i s'a făcut președintelui nostru în comunele Carașului. Cazul dlui ministru Manoilescu.

Contrar zvonurilor ce se răspândesc pretutindeni că țărăimea ar fi părăsit partidul național-tărănesc, modul în care a fost primit d. Ștefan Cicio Pop în comunele Carașului, unde a fost trimis de suprema conducere a acestui partid, pentru a pregăti alegerile, dovedește exact contrariul. După însăși spusele sale astfel de primiri numai pe vremurile de demult i s'au făcut când dsa și ceilalți conducători ai românilor ardeleni și bănățeni erau considerați de popor ca salvatori de sub ursa stăpânirii străine.

D. Șt. Cicio Pop a vizitat comunele Bocșa Montană și Bocșa Română, unde a fost primit cu o insufletire de nedescris. Valea Carașului a fost pentru dsa o adevărată cale triumfală. Deși permanent în drum dela orele 4 dimineața până la orele 12 noaptea d. C. Pop s'a reîntors întinerit de entuziasmul și insufletirea cu care a fost primit. Pe tot drumul de la Oravița la Sasca Montană, la Năidaș, Ciuchici, Vrâni, Bărlăște, și Răcășdia unde s'au adunat țărani din 5 sate-frunțase, a fost primit cu fanfare, coruri, care române încărcate de copii, chemăriști în uniformă de cercetași. Călăreți în pitoreștiile porturi bănățene au împodobit intrările. În comuna Vrâniuți deși nu s'a anunțat d. Ștefan C. Pop a fost oprit de populație care îi ieșise în cale cu fanfare și coruri. La Vărădia bănățeană i-au ieșit în cale mesageri călare din satele dimprejuri pentru a l invita să treacă prin comunele lor unde îl așteptau multumile lunate. Intrările din comunele Căcova și Ticvanul Mare nu s'au putut fi făcute din cauza unui defect de mașină. Frunțașii național-tărăniști din acele comune, cari au așteptat pe vechiul luptător național până la orele 11 noaptea. Regretul lor a fost imens căci populația mai multor sate din jur a fost adunată să asculte cuvântarea dlui Ștefan C. Pop, pentru care țărăimea nutrește cea mai curată dragoste și nețărmurită încredere.

Țărăimea condusă de intelectuali, cari nu s'au luat după mirosul fripturii

a rămas credincioasă partidului său, care este partidul național-tărănesc. Unde țărani au fost părăsiți s'au constituit singuri în organizațiuni, alegându-și dintre frunțași președinți și funcționari ai organizațiunii.

Aici trebuie să amintim cazul dlui ministru Manoilescu, care își anunțase la primarul unei comune frunțase soe sirea. D sa a fost primit în fața primăriei de însăși primarul însoțit de vre'o 20 bărbați. Primarul a rostit cuvântare pe care o redăm în rezumat:

Domnule Ministru! Acum un an când Dv. ați fost trimis de partidul nostru ca să vă alegem de deputat, vă aduceți aminte ce primire v'am făcut. De data asta dv. nu mai veniți în numele partidului nostru național-tărănesc. Oameni de ordine fiind noi câțiva am împiedecat populația să vă facă o manifestație care nu v'ar fi fost pe plac și cum după ce v'am spus acestea vă rog nu vă supărați dacă plecăm și vă lăsăm și noi aci.

Iată o ținută curagioasă și plină de hotărâre. D. Manoilescu s'a putut convinge că încrederea țărăimeii despre care se vorbește în gazetele guvernamentale și liberale sunt numai slovescise pentru inducerea în eroare a celor mai puțin hotărâți și intimidați cu dorințări și alte lucruri plăcute ce le rezervă marele patron al alegerilor dela 1 Iunie, d. Argetoianu.

Frunțașii noștri întâmpină multe greutăți pretutindeni. Administrația dlui Argetoianu își face datoria așa cum i s'a impus. Pleava satelor să lăsa ușor cunpărată pentru un fraclu de răchie. Bătăușii și asasinii plătiți ucid fără clipire din ochi. Și în ciuda tuturor neplăcerilor ce le cauzează acești oameni, frunțașii noștri se înviorază, căpăta noi puteri pentru lupta care se desfășoară, văzând atâta înțelegere, atâta dragoste și atâta încredere din partea țărăimii care nu s'a lăsat ademenită și nici înfricată de oamenii liberalilor și care ține încă morțiș pe lângă aceia care au desrobit-o i-au dat libertatea și independența.

FOOTBALL.

C. A. A. (Arad) — Ujpest (Bpesta) 2:1, (2:1).

Arad 25 Mai. Luni, pe arena Gloria în prezența unui public numeros s'a disputat jocul amical între campiona Ungariei „Ujpest” și C. A. A. din Arad.

Rezultatul obținut de echipa locală este bine meritat, iar omogenitatea, iuțimea și rezistența, ce a desfășurat a s urprins.

Credem că lipsa internaționalului Auer din echipa adversă nu scade nimic din valoarea și succesul echipei noastre și nu greșim cu nimic când ne întrebăm: asta să fie cu adevărat campiona Ungariei?! Echipa Ferencváros este cu mult superioară celei văzute. Or să fie fost vre-un surmenaj la mijloc?

Duminică la 1 Iunie a. c. se dispută un joc amical între Cart. III Budapesta și Muncitorii Arad, pe arena Gloria. Livi.

Campania electorală în plasa Chișineu-Criș.

Ziua de 21. Mai a. c. a fost o zi zgomotoasă pentru plasa și sediul de plasă Chișineu-Criș. Atunci și-a ținut conferința agricolă dl ministru Ionescu Șişești, — tot atunci, adunarea sa, partidul georgist-liberal.

Întâiu a ținut „adunarea” partidul georgist. Au cuvântat în fața casei dlui Tăuceanu: D-nii general Văitoianu, Sever Ispravnic, Dr Alexandru Lazar, Dr. I. Mihașiu, cei 2. George ai partidului georgist D nii Dr. Costa și Dr. Sirbu au au mai avut cui cuvânta, căci în răstimp întreaga asistență cifrată după date oficiale la 100 bărbați majori, copiii și femeile le-au lăsat din socoteală, au trecut la conferința dlui Șişești.

Conferința ce a ținut dl Șişești, căci altfel nu se poate numai adunarea celor, cărora s'a dat ordin să vină D. a fost — consiliilor comunale cu primarii și notarii în frunte, și cari s'au prezentat ministrului, și nu candidatului de deputat. Din respect față de superior au ascultat ce li s'a spus, iar cu terminarea ceremoniei oficiale a plecat fiecare acasă cu ale sale.

În numele Partidului național-tărănesc dlui. Dr. Veliciu f. senator și Dr. C. Buștea s'au deplasat în comunele Vânători și Mișca, unde primiți cu insufletire de masele electorale au desfășurat situația de azi și semnificația guvernului Argetoianu-Manoilescu. În după masa aceleași zile comitetul de plasă și local Chișineu-Criș, cu alți membri veniți în număr mare din întreaga plasă, au ținut o ședință în casele frunțașului nostru Teodor Memetea din Chișineu-Criș, când s'a discutat planul în detaliu al luptei electo-

rale ce trebuie dusă. Au luat cuvântul D-nii Dr. C. Buștea, T. Memetea și Dr. E. Veliciu.

Ziua de 24. Mai a. c. a fost foarte intenzivă în propagandă electorală pe teritoriul plasei noastre. Înainte de masă partidul național-tărănesc a ținut o foarte reușită întrunire în cotoania Crișana, unde frunțașii noștri au fost primiți cu mari ovațiuni de întreaga populație în frunte cu preotul lor Gheorghe Mărcuș. La adunare întâi a vorbit dl. Dr. C. Buștea președintele organizației partidului național-tărănesc din plasă, apoi iubitul nostru candidat f. senator: Dr. E. Veliciu care într'o cuvântare mai lungă a arătat situația care a adus la alegerile nedorite de nimeni...

După masă frunțașii noștri Dr. E. Veliciu și Dr. C. Buștea au cercetat comunele Socodor, Căntău și Nădab, pretutindeni primiți de mare număr de popor; care pe lângă toată ursa vremurilor de azi și a intensei propagande, de multe ori criminale, duse contra partidului național-tărănesc, în marea lui majoritate ține neclintit lângă partidul vechi național, azi național-tărănesc. În Căntău frunțașii noștri au vorbit popoului adunat în fața casei comunale, iar în comuna Nădab candidatul nostru dl. Dr. E. Veliciu a făcut o expunere a situației într'o măiestră cuvântare de peste un ceas.

Învăgerea standardului partidului național-tărănesc în plasa Chișineu-Criș este pe deplin asigurată, sperăm că jandarmii și vârcolacii ca îndreptar electoral vor fi inexistenți....

Știri mărunte.

De sf. Rusale urăm celorlor sărbători ferice.

— D. avocat Dr. Iulian Borneas fost deputat și-a mutat biroul advocațional din Bul. Regele Ferdinand în Strada Gheorghe Popa No. 5, vis-a-vis de Consilieratul agricol.

— La 26 cor. a sosit acasă, venind din străinătate, d. Dr. Iustin Marșieu și a reluat conducerea camerei agricole locale al cărei președinte este.

Prefect de județ la Arad, în locul d-lui Col. Măicănescu, a fost numit d. Dr. Gheorghe Șerban șef-medec la spitalul din localitate. D. Șerban este de origine din Lugos, a stat mai mult timp la Cluj și mai bine de un an domiciliază la Arad, unde se bucură de simpatia întregii societăți. Numirea d-sale a produs o deosebită satisfac-

ție atât în rândurile funcționarilor cât și în toate cercurile politice de aici. Legăm de Dr. Șerban cele mai frumoase nedejdi, cu atât mai mult cu cât îl știm că n'a făcut parte din nici un partid politic.]

— Chestor de poliție la Arad a rămas și pe mai departe d. Dr. Romul Moga. Ca ori de câte ori se schimbă guvernele, anumiți interesați au intenționat să-l delature din postul de chestor din Arad. Ministerul de interne având însă cele mai bune referințe despre d-sa, a hotărât să-l mențină și pe mai departe aici, spre mulțumirea localnicilor cari și-au pus o deosebită încredere în chestorul Moga.

— Secretarul de chestură Romul Giurgiu a fost detașat în interes de serviciu la chestura din Craiova. Detașarea e cu caracter provizoriu. Lucrările rezortului său au fost încredințate comisarului Tache Cioreșcu

Tragerile pe sioară ale guvernului față de industriași, negustori, meseriași, funcționari publici și privați, viticultori, profeți-profesori, medici, etc., etc., nu pot fi pedepsite mai cu folos decât intrunindu-se toate voturile contra guvernului pe

listele cu semnul O (roata)

ale opoziției național-tărăniste — singurul partid în stare a duc e lupta pentru înlăturarea dictaturii argentoianiste și reîntrarea în legalitate, ordine și libertate.

In urma înțelegerii făcute cu Uniunea Restauratorilor din România s'a fixat prețul pentru

1 țap de bere albă, norma-lă la 8 lei

D. Mihai Popovici despre povestea deficitului de 10 miliarde.

CLUJ 25. — D. Mihai Popovici, fostul ministru de finanțe, care se afluie în localitate a convocat pe reprezentanții presei cărora le-a făcut următoarea expunere, ca răspuns afirmațiilor d-lui Argetoianu făcute la Craiova.

„D. Argetoianu ca să impresioneze lumea în fața alegerilor face niște afirmațiuni cu desăvârșire eronate. Vorbește de deficite și de goluri bugetare imaginare. D-sa spune că se bazează pe cifrele primite dela ministrul de finanțe, uită însă să completeze aceste cifre cu explicațiuni, pe cari incontestabil că și funcționarii ministerului i le-au dat.

In fugă, de oarece aci izolat n'am materialul documentar la dispoziție, voi da unele explicațiuni cari să completeze explicațiunile atât de precise ale d-lui Madgearu și să-l lămurească pe d. Argetoianu, înlesnindu-i inițierea în această materie care e deocamdată de prea recentă dată pentru d-sa.

Deficitul anului 1930.

Voi începe cu deficitul anului 1930.

Bugetul anului 1930 așa după cum a fost conceput nu se încheie la 31 Decembrie 1930, ci se bazează pe venitul unui exercițiu complet de 18 luni, așa cum era alcătuit și bugetul anterior. Deci deficitul anului 1930 se va cunoaște abia după ce vor fi stabilite veniturile întregului exercițiu, deficit care, am stabilit tot cu funcționarii ministerului de finanțe că nu va putea trece mult peste un miliard de lei. Iată deci o greșală esențială a concluziilor d-lui Argetoianu.

Bugetul pe 1931.

Bugetul anului 1931 a fost astfel, încât el să se poată comprima fără greutate sub 30 miliarde lei.

In vremurile acestea de grea criză este evident că veniturile statului nu se pot calcula cu absolută siguranță.

Cifrele eronate ale d. Argetoianu

Cifrele citate de d-sa sunt cu desăvârșire eronate.

1) E adevărat că Statul are de achitat datorii anterioare anului 1929. Dela 1918 până la 1929 nu e nici un singur an care să nu fie încheiat cu deficite pe care a trebuit să le acoperim noi în 1929. Moștenirea era prea grea. Dar d. Argetoianu știe că am achitat 90 la sută din aceste datorii? Imprumutul vremelnice dela Casa de Depuneri, 695 milioane lei, este anterior anului 1929. Nu s'a achitat pentru că nu era de unde și Casa de Depuneri mai putea să aștepte. Erau de plătit mai întâi furnizorii, cari, dacă nu lisar s'ar fi achitat banii, ar fi dat faliment.

2) Despre cuponul rentei de expropriere aud acum pentru întâia dată. Știu însă alte lucruri: că pe baza legii de expropriere, sumele plătite de țărani trebuiau consemnate în cont special la Banca Națională, tocmai pentru renta de expropriere. Acest fond compus din banii țăranilor a fost cheltuit ilegal de guvernele anterioare.

Imediat, la începutul anului 1929 am luat măsură ca sumele încasate de la improprietați să s'verse într'un fond special la Banca Națională, adică să se între în legalitate.

Evaluările s'au făcut pe întemei real, la veniturile anilor precedenți.

Datoria ministrului de finanțe e că, dacă aste evaluări au fost răsturnate de evenimente neprevăzute, să ia măsuri din timp.

Bugetul anului 1929 s'a încheiat echilibrat, mulțumită măsurilor cari s'au luat în decursul anului 1929.

Bugetul anului 1930 a fost comprimat chiar în decursul anului 1930 cu aproape patru miliarde lei, astfel încât chiar dacă mai există un deficit de un miliard, e o nimica toată față de dezastrul prețurilor produs în decursul anului 1930.

Tot astfel va trebui și d. Argetoianu să ia aceeași cale, dacă în decursul anului 1931 venitul n'ar corespunde cu evaluările, cu toate că bugetul anului curent a fost redus cu 7 miliarde lei, față de bugetul anului trecut.

Demagogie și Alarmism.

A trage concluziuni așa cum face d. Argetoianu din veniturile primelor patru luni, cari să știe că sunt cele mai slabe luni asupra întregului an bugetar și a face un pronostic de un deficit de zece miliarde, e nu numai demagogie, ci și descreditația nu numai a veniturilor statului ci și a posibilităților economice și financiare ale țării.

Regret că nu pot să urmez calea pesimismului. Bugetele mele, — atât cel din 1929, pe care l'am alcătuit eu însumi a fost echilibrat, cași bugetul din 1930 corectat de mine, care cu toată criza extraordinară se va încheia poate cu un deficit fără mare importanță, — ar fi fost garanții suficiente nu de vorbe, ci de fapte, ca și bugetul din 1931 s'ar fi încheiat fără deficit.

D. Argetoianu înșiră o mulțime de cifre, prin care voeste să răspândească panica și să șovăiească prin eretică marile sale talente de realizator.

3) Nu e adevărat că nu sa ținut seama la alcătuirea bugetului de cuponul improprietații 1931. Rugăm pe d. Argetoianu să ia informații la Casa autonomă a monopoliilor Statului, unde redevența pe care Casa autonomă are s'o plătească Statului a fost calculată cu 180 milioane lei mai puțin, tocmai în vederea acestui imprumut.

Să binevoiască apoi a răsfoi Eulețul și va conveni că dobânda pentru avansul de 4 milioane dolari făcut de Societatea Telefoanelor e acoperit în buget.

Asemenea că redevența pe care Societatea Telefoanelor are s'o plătească Statului și care trebuia să sevească de amortizare pentru celelalte patru milioane avans, devine liberă, deoarece amândouă aceste avansuri au fost consolidate din imprumul pe 1931.

Dobânda sumei de 1.200.000.000 lei destinată din acest imprumul pentru Creditul Ipotecar, trebuie rambursată de însuși Creditul Ipotecar Statului.

Se vede din această, că partea cea mai mare din serviciul imprumulului 1931 e prevăzută în bugetul anului curent.

4) Pensiuile în restanță nu le cu-

nosc. Dar pentru bugetul anului 1931 s'au alocat, fără discuție, sumele cerute de Casa generală a pensiilor.

5) Cât privește suma pentru funcționarii ne prevăzuți în buget, aceasta ar fi format economia dela acest capitol pentru 1931, economie care însă n'ar fi numai de 200 milioane lei, ci cu mult mai mare.

6) Creditele extra-ordinare nu le înțeleg. D. Argetoianu nu avea decât să pună în loc de 300 milioane, trei miliarde și deficitul imaginar sporea cu trei miliarde.

Țineam să pun la punct aceste câteva afirmații pentru a arăta cu câtă ușurință se agită problemele pe care d. Argetoianu n'a avut încă timpul suficient să le cunoască.

Mie îmi pare bine că d. Argetoianu îmi recunoaște succesul deplin al stabilizării și că încetul cu încetul se convertește și la importanța deficitelor bugetară, pe cari până acum le trata cu cinismul d-sale cunoscut. Se vede că o lună de zile la ministerul de finanțe a fost suficientă să-l coboare din domeniul realităților. Așadar la ce se rezumă deficitul? La bănuiala d-lui Argetoianu că veniturile statului pe 1931 nu vor corespunde evaluărilor la un calcul prematur al încherii bugetului pe anul 1930 și de confundarea unor datorii anterioare anului 1929 provenite dela guvernele trecute, din care am achitat 90 la sută adică mai bine de șapte miliarde lei.

La aceasta se rezumă legenda mistică a deficitului de zece miliarde lei încheie d. Mihai Popovici.

Votați pe lista partidului național- fărănesc semnul

roata!

In urma înțelegerei făcute cu Uniunea Restauratorilor din România s'a fixat prețul pentru
**1 țap de bere
albă, norma- 8 lei**

Notariatul cercual Bârsa
No. 575/1931.

Concurs.

Primăriile Bârsa, Aldești și Voivodeni, publică concurs pentru completarea postului subnotar, agent și polițist cercual.

Reflecții la aceste posturi vor înainta actele prevăzute de art. 7. din Regulamentul statutului funcționarilor publici, acestui notariat până la data de 1 Iulie 1931, cererile sosite după această dată nu vor fi luate în considerare.

Retribuțiunile sunt cele prevăzute în bugetele comunelor.

Bârsa, la 25 Mai 1931.

Notar cercual, Primar-Bârsa,
Mihai Buzgău. *Draga Romulus*
Primar-Aldești, Primar-Voivodeni
Alda Cozma *Nicolae Bătrâna*

Societatea Anonimă Industrială
Arad-Brad S. I. A. B.

Convocare.

Din lipsa numărului de acțiuni reprezentate, prevăzut în statute, nepunându-se ține adunarea generală ordinară ce fusese convocată pentru 2 Mai 1931 (v-zi Monitorul Oficial Nr. 104 din 7 Mai 1931) se aduce la cunoștința Dilor acționari, că adunarea generală s'a amânat conform art. 11 din Statute pentru ziua de Luni 8 Iunie 1931 ora 11 a. m. tot la reședința societății din Arad Bulevardul Regele Ferdinand Nr. 4 când adunarea generală ordinară se va ține cu aceeași ordine de zi ori care ar fi numărul deținătorilor de acțiuni și a mandatarilor și oricare ar fi capitalul reprezentat.

Consiliul de Administrație

Anunț.

In zilele de 21 și 22 Iunie c. va avea loc pe terenul hipic Arad-Ciala „Mari alergări de cai“ și „Sărituri la obstacole“.

Concursul este organizat de Divizia I-a Cavalerie și sunt invitați a lua parte ofițerii și gentelmenii din orașele: Arad-Oradea-Cluj-Sebeș-Lugoș și Timișoara.

Vor fi pariuri mutuale la fiecare cursă de cai.

Informațiuni la Divizia I-a Cavalerie

România
Judecătoria Mixtă Arad
No. Pres. X. A. 18. din 22 Mai 1931

Deciziune.

Noi V. Istrătescu șeful judecător al Judecătoriai Mixte Arad;
Având în vedere art. 19. din Legea Electorală pentru adunarea deputaților și senat, relativ la distribuirea cărților de alegători;

Disponem:

Distribuția acestor cărți se va face pentru Municipiul Arad, suburbia Măcălaca, grupurile de case Ciala, Păpăria Ciala, Bujac și Câmpul Pierzării, în zilele dela 25 până la 30 Mai 1931 inclusiv, între orele 8-13 și 15-19, în modul următor:

1. Cărțile de alegători cu literele inițiale: A, Ă și B. în sala festivă a Gimnaziului I. Vulcan din Str. Iosif Vulcan.

2. Cele cu literele inițiale: C, Cz, Cs, D și E la Școala Sup. de Compt. fete din Piața Mihai Viteazu (intrarea din spre Str. T. Vladimirescu).

3. Cele cu literele inițiale: F, G, Gy și H. la Palatul Cultural (intrarea din spre Mureș).

4. Cele cu literele inițiale: I, J, K și L. La Casa Națională din Str. Dobanților.

5. Cele cu literele inițiale: M, N și Ny. la Primăria Municipiului camera 64.

6. Cele cu literele inițiale: O, Ö, P, Q și R. la Primăria Municipiului camera 64.

7. Cele cu literele inițiale: S, Sch și Sz. la Tribunalul Arad, parter stânga.

8. Cele cu literele inițiale: T, T, Ty, U, Ū, V, W, Z și Zs. la Tribunal, parter dreapta.

Alegătorii i și vor dovedi identitatea, în fața magistraților însărcinați cu distribuția, prin carnet de identitate, buletine de înscriere la Biroul Populației sau prin orice altă acte, cum și cu martori.

Prezenta deciziune se va afișa la această instanță, la Primăria Municipiului și se va publica în toate ziarele din localitate.

Șefjudecător: (ss) Istrătescu.
Grefier: (ss) Domokos